

15. 9. 2014

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK a další program plný příběhů

Svému nejdéle působícímu šéfdirigentovi, dr. Václavu Smetáčkovi, věnuje Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK koncerty 24. a 25. září. Po Sommerově Antigoně zazní Schumannův Koncert pro housle a orchestr d moll s brilantní německou sólistkou Veronikou Eberle, druhá půle koncertů bude patřit slavným Musorgského Obrázkům z výstavy. To vše pod taktovkou Heiko Mathiase Förstera.

Václav Smetáček, který orchestr řídil Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK v letech 1942-1972, je „rekordmanem“ nejen mezi šéfdirigenty Pražských symfoniků - žádný jiný dirigent se u žádného jiného českého orchestru neudržel v šéfovské pozici tak dlouho. FOK navíc poprvé řídil už v roce 1935 a od té doby byl u všech významných milníků v jeho historii, včetně smutného období totálního nasazení do Německého divadla v Praze a hůře do továrny Ostmark-Werke ve Kbelích během Druhé světové války.

Právě osobnost Václava Smetáčka stojí i v pozadí dramaturgie zářijových koncertů. Do první půle se dostala jeho milovaná Sommerova předehra k Antigoně, kterou FOK pod Smetáčkovou taktovkou mnohokrát uváděl a dokonce nahrál. Po ní zazní vzácně hraný Schumannův Houslový koncert d moll, čímž Pražští symfonikové navazují na dlouholetou tradici uvádění moderních skladeb v neotřelých kombinacích. Sólově se v něm představí výjimečná německá houslistka Veronika Eberle, která s FOK zahraje již potřetí - shodou okolností se na pódiu setkala se dvěma bývalými šéfdirigenty Pražských symfoniků - v roce 2008 vystoupila s Jiřím Koutem, v roce 2012 s Petrem Altrichterem.

Vrcholem večera budou Murorgského slavné Obrázky z výstavy. I zde vedla dramaturgickou linii spojitost s Václavem Smetáčkem. Musorgského Kartinkám se slavný šéfdirigent Pražských symfoniků obdivoval natolik, že za 2. světové války, kdy se nesměla hrát Ravelova úprava, je pro jediné provedení sám instrumentoval. Dnes už je situace samozřejmě jiná, a tak si návštěvníci Smetanovy síně Obecního domu užijí tuto krásnou skladbu v nejslavnější orchestrální instrumentační úpravě.

Narozeninová sezóna FOK však nenabízí jen příběhy svých osobností, zajímavá historie je spjata i se zařazenou Schumannovou skladbou. Robert Schumann napsal

svůj jediný houslový koncert v roce 1853 a věnoval jej svému příteli a virtuosovi Josephu Joachimovi. Po skladatelově pokusu o sebevraždu a následném skonu v roce 1856 se Joachim zdráhal koncert zatížený šílenstvím a smrtí uvést. Sám skladatel totiž ke koncertu uvedl, že mu hlavní téma diktoval duch Mendelssohna a Schuberta. Joachimovu obavu převzala i skladatelova žena Clara, a tak koncert nebyl zahrnut do seznamu kompletního díla a během 19. století zůstal skryt.

Až v roce 1933 během spiritistické seance v Londýně dvě praneteře Joachima, sestry Jelly d'Arányi a Adila Fachiri, slyšely Schumannův hlas, který je nabádal, aby Jelly d'Arányi odhalila skrytý koncert. Joachimův hlas zase vzkazoval, že rukopis je uložený v Pruské státní knihovně.

V roce 1937 vydavatelství Schott oslovilo Yehudi Menuhina, aby posoudil kvalitu skladby. Ten ihned ohlásil, že v říjnu provede premiéru v San Franciscu. Úmysl však zhatila Jelly d'Arányi s tím, že právo na premiéru má ona. Nakonec se do sporu vložila německá nacistická vláda, prohlásila, že nárok má jedině německý houslista a premiéra musí být v Německu. Nakonec tedy premiéra proběhla 26. 11. 1937 s Georgem Kulenkampffem a Berlínskými filharmoniky. Jelly d'Arányi hrála až první londýnské provedení s BBC Symphony Orchestra.

OBRÁZKY Z VÝSTAVY

24. + 25. 9. 2014, 19:30, Smetanova síň Obecního domu

VLADIMÍR SOMMER: Antígona, předehra k Sofoklově tragédii
ROBERT SCHUMANN: Koncert pro housle a orchestr d moll WoO 23
MODEST PETROVIČ MUSORGSKIJ: Obrázky z výstavy (instr. Maurice Ravel)

Veronika Eberle | housle
SYMFONICKÝ ORCHESTR HL. M. PRAHY FOK
Heiko Mathias Förster | dirigent

Slovo dramaturga FOK Martina Rudovského:

Koncerty jsou věnovány dr. Václavu Smetáčkovi, nejdéle působícímu šéfdirigentovi Pražských symfoniků (1942-1972) a klíčové postavě v historii orchestru. Na program zařazujeme dvě skladby s „grand seigneur“ světového dirigování zvláště spjaté. Sommerovu předehru k Antigoně uváděl Smetáček ve svých programech tak často, jak jen mohl. Dokonce ji i natočil. A Musorgského Kartinkám se obdivoval natolik, že za 2. světové války, kdy se nesměla hrát Ravelova úprava, je sám instrumentoval. Pro jediné provedení.

Zajímavé odkazy:

Sommer: Antígona (Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK + Václav Smetáček)
<https://www.youtube.com/watch?v=jVp7ORlvrpU>

Podrobnosti k historii Schumannova Houslového koncertu d moll
[http://en.wikipedia.org/wiki/Violin_Concerto_\(Schumann\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Violin_Concerto_(Schumann))

Novinářský servis a bližší informace:

Mgr. Anna Černá
Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, e-mail a.cerna@fok.cz, tel +420 222 002 424, mobil +420 724 901 900